

Republica Moldova

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

HOTĂRÂRE Nr. HANRE112/2019
din 19.04.2019

cu privire la aprobarea Regulamentului privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale

Publicat : 31.05.2019 în MONITORUL OFICIAL Nr. 178-184 art. 911 Data intrării în vigoare

MODIFICAT

[HANRE8 din 13.01.23, MO31-34/03.02.2023 art.137; în vigoare 03.02.23](#)

Înregistrat:

Ministerul Justiției al RM

nr. 1448 din 16 mai 2019.

Ministru _____ Victoria IFTODI

În temeiul art. 7 alin. (1) lit. (k) din Legea nr. 108 din 27 mai 2016 cu privire la gazele naturale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art. 415), Consiliul de administrație al **Agenciei Naționale pentru Reglementare în Energetică**

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale (se anexează).
2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina subdiviziunilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

DIRECTOR GENERAL Veaceslav UNTILA

DIRECTOR Eugen CARPOV

DIRECTOR Octavian CALMÎC

DIRECTOR Ștefan CREANGĂ,

Nr. 112/2019. Chișinău, 19 aprilie 2019.

Aprobat

prin Hotărârea Consiliului

de administrație al ANRE

nr. 112 /2019 din 19 aprilie 2019

REGULAMENT

privind racordarea la rețelele de gaze naturale

și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Secțiunea 1

Domeniul de aplicare

1. Regulamentul privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale (în continuare - *Regulament*) reglementează:

1) etapele, procedura, termenele și condițiile de racordare a instalațiilor de utilizare, a instalațiilor de producere și a depozitelor de stocare la rețelele de gaze naturale ale operatorilor de sistem, interconectarea rețelelor de gaze naturale;

2) raporturile juridice dintre operatorii de sistem și utilizatorii de sistem privind prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale;

3) termenele și condițiile de deconectare, de reconectare la rețelele de transport și de distribuție a gazelor naturale a instalațiilor de utilizare, a instalațiilor de producere și a depozitelor de stocare; condițiile de sistare a prestării serviciilor de transport sau de distribuție a gazelor naturale, de întrerupere, de limitare a livrării gazelor naturale.

2. Prevederile prezentului Regulament se aplică la stabilirea soluțiilor de racordare a instalațiilor de utilizare, a instalațiilor de producere, a depozitelor de stocare ale solicitanților, la rețeaua de gaze naturale, modificarea instalațiilor de gaze naturale existente, eliberarea avizelor de racordare, condițiilor tehnice de interconectare a rețelelor de gaze naturale, precum și relațiile dintre operatorii de sistem, inclusiv cu utilizatorii de sistem privind contractarea serviciilor de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale.

Secțiunea 2

Noțiuni și definiții

3. În sensul prezentului Regulament se utilizează noțiunile definite în Legea nr. 108 din 27 mai 2016 cu privire la gazele naturale, precum și următoarele noțiuni și definiții:

aparat de utilizare - sistem mecanic complex destinat să consume în condiții igienice, economice și de siguranță gaze naturale, într-un focar sau într-o incintă, prin intermediul arzătoarelor;

contract pentru prestarea serviciului de distribuție a gazelor naturale - contract încheiat între operatorul sistemului de distribuție (în continuare OSD) și utilizatorul de sistem pentru a realiza livrarea gazelor naturale prin rețelele de distribuție a gazelor naturale;

control al echipamentului de măsurare - ansamblu de operațiuni efectuate de către operatorul de sistem, cu sau fără utilizarea aparatelor speciale, în scopul stabilirii modului de funcționare a echipamentului de măsurare și pentru constatarea intervențiilor în funcționarea echipamentului de măsurare, inclusiv pentru verificarea integrității echipamentului de măsurare și a sigiliilor aplicate;

debit sumar - suma debitelor nominale de gaze naturale ale aparatelor de utilizare ale consumatorului final;

deconectare - blocarea sau închiderea conexiunii dintre rețeaua de gaze naturale și instalația de racordare /de utilizare (după caz) ce aparține utilizatorului de sistem prin intermediul dispozitivelor de închidere sau prin decuplarea instalației de racordare/de utilizare a utilizatorului de sistem de la rețeaua de gaze naturale;

denaturarea indicațiilor echipamentului de măsurare - intervenția în funcționarea echipamentului de măsurare, care a dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a cantităților (volumelor) de gaze naturale consumate;

limitarea livrării gazelor naturale - diminuarea de către operatorul de sistem a cantităților (volumelor) de gaze naturale livrate utilizatorului de sistem;

punere sub presiune a instalației de utilizare - conectarea instalației de racordare la rețeaua de gaze naturale și demararea livrării gazelor naturale către instalația de utilizare;

robinet de siguranță - robinetul montat pe instalația de utilizare în cel mai apropiat punct de aparatul de utilizare, de la care se poate stopa alimentarea cu gaze naturale a aparatului de utilizare respectiv;

sistarea prestării serviciului de transport sau de distribuție a gazelor naturale - suspendarea temporară a prestării serviciului de transport sau de distribuție din punctele de intrare în rețelele de gaze naturale sau din alt punct convenit de către părți;

solicitant - persoană fizică sau juridică care a depus o cerere pentru eliberarea avizului de racordare sau a condițiilor tehnice de interconectare la rețeaua de transport sau de distribuție a gazelor naturale;

violarea sigiliului - deteriorarea sau intervenția asupra sigiliului autentic, lipsa

sigiliului, ruperea cordonului sigiliului.

CAPITOLUL II

RACORDAREA LA REȚELELE DE GAZE NATURALE ȘI INTERCONECTAREA REȚELELOR DE GAZE NATURALE

Secțiunea 1

Etapele procesului de racordare la rețeaua de gaze naturale

4. Orice persoană fizică sau juridică are dreptul să solicite racordarea instalației de utilizare, a instalației de producere, a depozitului de stocare ce îi aparține, la rețeaua de transport sau de distribuție a gazelor naturale a operatorului de sistem care își desfășoară activitatea în limitele teritoriului autorizat prin licență. Racordarea la rețelele de gaze naturale aflate la deservire tehnică la operatorul de sistem se va efectua după obținerea acordului proprietarului rețelei de gaze naturale.

5. Pentru realizarea racordării la rețeaua de gaze naturale se stabilesc următoarele etape:

- 1) depunerea de către solicitant a cererii pentru eliberarea avizului de racordare;
- 2) eliberarea de către operatorul de sistem a avizului de racordare;
- 3) încheierea contractului de racordare între operatorul de sistem și solicitant, achitarea costului de proiectare și a tarifului de racordare, după caz;
- 4) proiectarea instalațiilor de gaze naturale;
- 5) coordonarea documentației de proiect;
- 6) executarea, recepția și punerea sub presiune a instalațiilor de gaze naturale.

Secțiunea 2

Cererea pentru eliberarea avizului de racordare

6. În scopul racordării instalației sale de gaze naturale la rețeaua de gaze naturale, solicitantul este obligat să obțină de la operatorul de sistem avizul de racordare.

7. Operatorul de sistem publică pe pagina sa electronică formularul cererii pentru eliberarea avizului de racordare conform modelului indicat în Anexa nr. 1 la prezentul Regulament.

8. Cererea pentru eliberarea avizului de racordare se depune de către solicitant la operatorul de sistem în următoarele cazuri:

1) necesitatea racordării unei instalații noi de gaze naturale la rețeaua de gaze naturale;

2) modificarea instalației de gaze naturale existente (modificarea debitului și/sau presiunii prescrise în avizul de racordare anterior, reamplasarea instalației de racordare, racordarea unui aparat de utilizare suplimentar).

9. Avizul de racordare nu este necesar, în cazul înlocuirii unor aparate de utilizare a gazelor naturale cu alte aparate de utilizare a gazelor naturale de aceeași capacitate de către o persoană autorizată, conform proiectului, cu întocmirea actelor corespunzătoare. Consumatorul final informează operatorul de sistem și furnizorul despre acest fapt.

10. La cererea pentru eliberarea avizului de racordare se anexează în mod obligatoriu următoarele acte:

1) în cazul persoanelor fizice:

a) copia buletinului de identitate al solicitantului;

b) copia actelor care atestă dreptul de proprietate al solicitantului pentru imobilul respectiv și/sau asupra terenului;

c) copia procurii, întocmită în modul corespunzător, pe numele mandatarului, împuternicit să reprezinte interesele solicitantului, după caz;

d) acordul proprietarului rețelei de gaze naturale privind permisiunea de racordare la rețeaua de gaze naturale, după caz.

2) în cazul persoanelor juridice:

a) copia deciziei de înregistrare, eliberată de Agenția Servicii Publice sau copia altui document care atestă dreptul de a desfășura activitatea, după caz, codul fiscal, contul de decontare, denumirea băncii prin care solicitantul derulează plățile;

b) copia actelor, care atestă dreptul de proprietate al solicitantului pentru imobilul respectiv și/sau asupra terenului;

c) planul de situație, cu amplasarea în zonă a construcțiilor;

d) copia procurii, întocmită în modul corespunzător, pe numele mandatarului, împuternicit să reprezinte interesele solicitantului, după caz;

e) acordul proprietarului rețelei de gaze naturale privind permisiunea de racordare la rețeaua de gaze naturale, după caz.

11. Operatorul de sistem nu va solicita actele care sunt disponibile electronic în baza sistemelor de date la care are acces.

12. Solicitantul cu drept de folosință asupra unui imobil este în drept să solicite eliberarea avizului de racordare cu acordul în scris al proprietarului imobilului respectiv.

13. În cazul solicitării avizului de racordare pentru instalarea aparatelor de utilizare pentru încălzire autonomă în apartamentul din blocul de locuit racordat la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică, solicitantul prezintă operatorului sistemului de distribuție (OSD) actele ce demonstrează respectarea prevederilor articolului 42 din Legea nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

14. Cererea pentru eliberarea avizului de racordare însoțită de actele menționate în pct. 10 și după caz în pct. 13 al prezentului Regulament se transmite prin poștă, fax, poștă electronică sau se depune direct la oficiul operatorului de sistem.

15. În cazul în care setul de acte anexate cererii pentru eliberarea avizului de racordare nu este complet, operatorul de sistem notifică solicitantul, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii, cu privire la necesitatea completării acestuia, indicând exhaustiv actele și/sau informația lipsă care trebuie completată sau prezentată operatorului de sistem și termenul limită de prezentare a acestora.

16. În cazul în care solicitantul nu prezintă documentele indicate în notificare în termen de 10 zile lucrătoare, operatorul de sistem va restitui solicitantului cererea pentru eliberarea avizului de racordare împreună cu setul de acte care o însoțește. Aceasta nu împiedică solicitantul să depună o nouă cerere pentru eliberarea avizului de racordare, cu anexarea actelor solicitate.

Secțiunea 3

Eliberarea, prelungirea termenului de valabilitate

și încetarea avizului de racordare.

Condițiile tehnice de interconectare

17. Operatorul de sistem va elibera solicitantului potențial consumator final avizul de racordare în termen de cel mult 15 zile calendaristice de la înregistrarea cererii pentru eliberarea avizului de racordare și prezentarea actelor stabilite în prezentul Regulament. Avizul de racordare pentru producătorii de gaze naturale și pentru operatorii depozitelor de stocare se eliberează de operatorul de sistem în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii pentru eliberarea avizului de racordare și prezentarea actelor stabilite în prezentul Regulament.

18. Avizul de racordare trebuie să conțină obligatoriu: condițiile optime de racordare, punctul de racordare, presiunea și diametrul conductei de gaze naturale existente, cerințe față de echipamentul de măsurare și lucrările pe care urmează să le îndeplinească solicitantul pentru racordarea instalațiilor sale la rețeaua de gaze naturale. Modelul avizului de racordare este prevăzut în Anexa nr. 2 la prezentul Regulament.

19. Avizul de racordare se eliberează gratuit.

20. Operatorul de sistem va colabora cu solicitantul pentru alegerea și realizarea celei mai avantajoase soluții de racordare. Prin avizul de racordare eliberat, solicitantul poate fi obligat să suporte doar cheltuielile de construcție a unei instalații de racordare care

să corespundă debitului solicitat. În cazul nerespectării acestei cerințe operatorul de sistem rambursează solicitantului diferența de cheltuieli dintre cheltuielile efectiv suportate de solicitant și cele ce urmau a fi suportate conform legii.

21. Avizul de racordare este valabil 12 luni din data emiterii.

22. Avizul de racordare își încetează valabilitatea în următoarele cazuri:

1) la cererea solicitantului;

2) la emiterea unui nou aviz de racordare pentru același loc de consum;

3) la expirarea a 12 luni din data emiterii, dacă pe parcursul acestei perioade nu a fost elaborată documentația de proiect și nu a fost solicitată prelungirea avizului de racordare;

4) în situația în care după emiterea avizului de racordare se impune schimbarea soluției tehnice de racordare, ca urmare a informațiilor prevăzute în avizele deținătorilor de utilități conform cerințelor specificate în certificatul de urbanism;

5) în cazul în care a fost adoptată decizia cu privire la anularea înregistrării de stat a solicitantului - persoană juridică.

23. Avizul de racordare se reperfectează gratuit de către operatorul de sistem, la cererea solicitantului, în situația schimbării datelor de identificare ale solicitantului, cu menținerea termenului de valabilitate a avizului de racordare emis.

24. În perioada de valabilitate a avizului de racordare, solicitantul este în drept să solicite operatorului de sistem prelungirea acestuia. În termen de 2 zile lucrătoare de la recepția cererii solicitantului, operatorul de sistem prelungeste termenul de valabilitate al avizului de racordare, o singură dată, pentru o perioadă nu mai mare de 12 luni, prin efectuarea inscripției respective pe avizul de racordare eliberat solicitantului. Operatorul de sistem nu este în drept să oblige solicitantul la prezentarea de careva acte în legătură cu prelungirea avizului de racordare.

25. Operatorul de sistem este în drept să refuze eliberarea avizului de racordare în următoarele cazuri:

1) lipsa de capacitate, motivată de faptul că nu există rețea de gaze naturale sau că rețeaua de gaze naturale existentă nu dispune de capacitatea tehnică necesară pentru a fi satisfăcute cerințele solicitantului;

2) racordarea solicitată la rețeaua de gaze naturale ar împiedica operatorul de sistem să își îndeplinească obligațiile de serviciu public stabilite în conformitate cu Legea cu privire la gazele naturale.

26. Operatorul de sistem va formula în scris refuzul eliberării avizului de racordare, cu prezentarea motivelor și argumentelor justificate din punct de vedere tehnic și economic. În cazul refuzului eliberării avizului de racordare la rețeaua de gaze naturale, operatorul de sistem va prezenta informații pertinente despre măsurile necesare pentru înlăturarea

motivelor de refuz, inclusiv despre măsurile necesare pentru dezvoltarea rețelelor de gaze naturale, precum și despre termenele concrete de realizare a dezvoltării acestora.

27. Solicitantul căruia i s-a refuzat eliberarea avizului de racordare la rețeaua de gaze naturale este în drept să adreseze Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (în continuare - *Agencia*) o reclamație în acest sens.

28. Interconectarea unei rețele de transport al gazelor naturale cu altă rețea de transport al gazelor naturale, interconectarea unei rețele de transport al gazelor naturale cu o rețea de distribuție a gazelor naturale precum și interconectarea a două rețele de distribuție a gazelor naturale, se efectuează în baza condițiilor tehnice de interconectare a rețelelor de gaze naturale.

29. Operatorul de sistem rețeaua de gaze naturale a căruia se va interconecta cu rețeaua de gaze naturale a operatorului de sistem care solicită interconectarea va elibera condiții tehnice de interconectare a rețelelor de gaze naturale în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la înregistrarea cererii privind eliberarea condițiilor tehnice de interconectare. Modelul condițiilor tehnice de interconectare este prevăzut în Anexa nr. 3 la prezentul Regulament.

30. Cheltuielile de interconectare se achită de solicitant.

Secțiunea 4

Proiectarea și executarea instalațiilor de gaze naturale

31. Orice racordare sau reconectare la rețeaua de gaze naturale care creează condiții pentru consumul gazelor naturale din rețeaua de gaze naturale sau livrarea gazelor naturale în rețeaua de gaze naturale este efectuată în exclusivitate de către operatorul de sistem.

32. Proiectarea și executarea instalației de racordare se efectuează, la cererea solicitantului, de operatorul de sistem. Solicitantul este în drept să angajeze o altă persoană pentru proiectarea și executarea instalației de racordare.

33. La cererea solicitantului, operatorul de sistem încheie cu solicitantul contractul de racordare.

34. Obiectul contractului de racordare constituie proiectarea, executarea, recepția instalației de racordare și punerea sub presiune a instalației de utilizare a solicitantului.

35. Contractul de racordare va include următoarele clauze:

1) datele de identificare ale părților contractante;

2) obiectul contractului;

3) lucrările de proiectare, executare a instalației de racordare, a recepției instalației de racordare și punerea sub presiune a instalației de utilizare ce urmează a fi realizate de către operatorul de sistem;

- 4) drepturile și obligațiile părților;
- 5) termenele și condițiile de executare a lucrărilor destinate racordării;
- 6) dreptul de proprietate asupra instalației de racordare, după caz;
- 7) costul de proiectare, tariful de racordare aprobat de Agenție și modalitățile de achitare a acestora;
- 8) durata și condițiile de valabilitate ale contractului;
- 9) responsabilitatea părților;
- 10) soluționarea litigiilor.

36. Contractul de racordare se încheie în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare parte contractantă, ambele cu aceeași forță juridică.

37. După semnarea contractului de racordare conform pct. 34 - 36 din prezentul Regulament operatorul de sistem prezintă solicitantului bonurile de plată pentru achitarea costului de proiectare și a tarifului de racordare.

38. Solicitantul achită costul de proiectare și tariful de racordare. Operatorul de sistem asigură proiectarea și executarea instalației de racordare. După finalizarea lucrărilor de executare a instalației de racordare se efectuează recepția instalației de racordare conform prevederilor Secțiunii 5 din Capitolul II al prezentului Regulament.

39. Termenul de realizare a lucrărilor de proiectare și de executare de către operatorul de sistem a instalației de racordare a solicitantului, potențial consumator casnic, nu poate depăși 45 de zile calendaristice din momentul semnării contractului de racordare, cu condiția achitării de către solicitant a costului de proiectare și a tarifului de racordare. Termenul de realizare a lucrărilor de proiectare și de executare a instalației de racordare a solicitantului, potențial consumator noncasnic, nu poate depăși 60 de zile calendaristice din momentul semnării contractului de racordare și achitării de către solicitant a costului de proiectare și a tarifului de racordare. Prin derogare de la prevederile prezentului punct, în cazuri concrete, la prezentarea argumentelor corespunzătoare de către operatorul de sistem privind imposibilitatea realizării lucrărilor de proiectare și de executare a instalației de racordare, în termen de 45 de zile calendaristice, respectiv 60 de zile calendaristice, solicitantul și operatorul de sistem pot stabili alt termen de realizare a lucrărilor de proiectare și racordare la rețeaua de gaze naturale.

40. Până la finalizarea termenului contractului de racordare, solicitantul va întreprinde măsuri pentru executarea și recepția instalației sale de utilizare.

41. Concomitent cu încheierea contractului de racordare, operatorul de sistem și solicitantul sunt în drept să negocieze și să încheie un contract de proiectare și executare a instalației de utilizare prin care operatorul de sistem își asumă obligația să proiecteze și să execute instalația de utilizare a solicitantului. Termenul de realizare a acestor lucrări va fi reflectat în contract.

42. Operatorul de sistem racordează instalația de utilizare în termenul indicat în contractul de racordare și demarează livrarea gazelor naturale către instalația de utilizare, după semnarea procesului-verbal de recepție a instalației de utilizare, la prezentarea de către solicitant a copiei contractului de furnizare a gazelor naturale pentru respectivul loc de consum.

43. În cazul în care solicitantul angajează o altă persoană să proiecteze instalațiile de gaze naturale (instalația de racordare și instalația de utilizare), persoana care desfășoară activitatea de proiectare elaborează proiectul acestora și îl prezintă spre coordonare operatorului de sistem.

44. Operatorul de sistem examinează și coordonează documentația de proiect al instalațiilor de gaze naturale în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data solicitării.

În cazul în care documentația de proiect al instalațiilor de gaze naturale nu corespunde avizului de racordare, operatorul de sistem notifică în scris despre înlăturarea neconformităților.

45. Modificarea documentației de proiect al instalației de gaze naturale se efectuează de către autorul proiectului și se coordonează repetat cu operatorul de sistem. În cazul întreruperii activității autorului proiectului sau apariției altor circumstanțe, care fac imposibilă operarea modificărilor de către autor, solicitantul va recurge la serviciile altor persoane care desfășoară activitatea de proiectare.

46. După coordonarea documentației de proiect al instalațiilor de gaze naturale de către operatorul de sistem, persoana angajată de solicitant execută instalațiile de gaze naturale (instalația de racordare și instalația de utilizare). După finalizarea lucrărilor de executare a instalațiilor de gaze naturale (instalația de racordare și instalația de utilizare) se efectuează recepția acestora conform prevederilor Secțiunii 5 din Capitolul II al prezentului Regulament.

47. După ce instalațiile de gaze naturale (instalația de racordare și instalația de utilizare) au fost recepționate, solicitantul se adresează la operatorul de sistem cu o cerere de punere sub presiune a instalației de utilizare. Operatorul de sistem eliberează bonul pentru achitarea tarifului de punere sub presiune a instalației de utilizare. După achitarea tarifului de punere sub presiune a instalației de utilizare de către solicitant, operatorul de sistem efectuează conectarea instalației de racordare la rețeaua de gaze naturale și demarează livrarea gazelor naturale către instalația de utilizare a solicitantului în cel mult 4 zile lucrătoare din ziua prezentării copiei procesului-verbal de recepție a instalațiilor de gaze naturale (a instalației de racordare și a instalației de utilizare), și copiei contractului de furnizare a gazelor naturale pentru respectivul loc de consum. Pentru consumatorul casnic, operatorul de sistem va întocmi actul de punere sub presiune a instalației de utilizare, conform modelului stabilit în Anexa nr.4 la prezentul Regulament.

48. Proiectarea instalațiilor de gaze naturale se efectuează în baza avizului de racordare și documentelor normativ tehnice în vigoare.

49. Documentația de proiect pentru instalația de racordare, instalația de utilizare,

instalația de producere sau pentru depozitul de stocare a solicitantului va include întregul complex de lucrări aferente racordării la rețeaua de gaze naturale, inclusiv măsurile de amenajare a terenului afectat în urma construcției.

50. Documentația de proiect urmează a fi recondonată, dacă pe parcursul unui an, nu a fost începută executarea instalației de racordare. Documentația de proiect va fi supusă verificării, expertizării și înregistrării după caz, în modul stabilit de legislația în vigoare.

51. În cazul în care pentru executarea instalației de racordare este necesară utilizarea terenurilor altor persoane, solicitantul este obligat să prezinte acordul acestor persoane și să suporte cheltuielile aferente.

Secțiunea 5

Recepția și punerea sub presiune a instalației

de gaze naturale

52. Recepția și punerea sub presiune a instalației de gaze naturale care constituie construcții și obiecte aferente lor, finanțate din bugetul de stat, bugetele locale sau din mijloace financiare private, se efectuează în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 285 din 23 mai 1996 cu privire la aprobarea Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, cu respectarea articolului 10 din Legea nr. 116 din 18 mai 2012 cu privire la securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase.

53. Recepția instalației de racordare, a instalației de utilizare se efectuează gratuit.

54. Se interzice livrarea gazelor naturale prin instalația de racordare sau către instalația de utilizare nerecepționate în exploatare.

Secțiunea 6

Apartenența și delimitarea instalațiilor de gaze

naturale ale operatorului de sistem și ale consumatorilor finali

55. Punctul de delimitare a proprietății se stabilește la un element fizic care permite realizarea efectivă a separării rețelelor de gaze naturale, proprietate a operatorului de sistem sau deservite tehnic de operatorul de sistem, de instalațiile de gaze naturale ale consumatorului final.

56. Instalațiile de racordare executate de operatorul de sistem devin proprietatea operatorului de sistem, care este responsabil de exploatarea, întreținerea și modernizarea acestora. Instalațiile de racordare executate din contul consumatorilor finali de către alte persoane în bază de contract, aparțin consumatorilor finali care sunt obligați să asigure deservirea tehnică a acestora, și sunt în drept să le transmită, cu titlu gratuit, în proprietatea operatorului de sistem în condițiile stabilite de Legea cu privire la gazele naturale.

57. Pentru consumatorii noncasnici punctul de delimitare se stabilește în baza

înțelegerii dintre consumatorul noncasnic și operatorul de sistem și se consemnează în actul de delimitare, o copie al căruia se prezintă de către consumatorul noncasnic furnizorului la încheierea contractului de furnizare a gazelor naturale. Pentru consumatorii casnici nu este obligatorie întocmirea și semnarea actului de delimitare. Modelul actului de delimitare este prevăzut în Anexa nr. 5 la prezentul Regulament. Rețelele de gaze naturale existente din amonte de punctul de delimitare sunt în responsabilitatea operatorului de sistem, care asigură exploatarea și deservirea tehnică a lor.

58. Consumatorul noncasnic și operatorul de sistem semnează actul de delimitare în 2 exemplare, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la data înregistrării adresării la operatorul de sistem. În cazul în care instalația de racordare este executată de operatorul de sistem solicitantul, potențialul consumator noncasnic și operatorul de sistem semnează actul de delimitare, la terminarea lucrărilor de executare a instalației de racordare.

59. La consumatorii casnici OSD este responsabil de exploatarea și deservirea tehnică a rețelelor de gaze naturale până la ieșirea din robinetul (ele) de siguranță.

60. Consumatorii noncasnici sunt responsabili de exploatarea și deservirea tehnică a instalațiilor de gaze naturale situate în aval de punctul de delimitare. Exploatarea și deservirea tehnică a acestor instalații, în conformitate cu exigențele Cerințelor minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 552 din 12 iulie 2017, se efectuează cu forțele proprii de către consumatorii noncasnici sau de către întreprinderi specializate în bază de contract. Armăturile de separare și accesoriile din punctul de delimitare, inclusiv elementele de îmbinare cu conductele adiacente, sunt exploatate și deservite tehnic de operatorul de sistem, delimitarea făcându-se la perechea de flanșe din aval de armătura de separare.

60¹. Consumurile tehnologice și pierderile de gaze naturale în instalația de gaze naturale a consumatorului noncasnic se vor determina de operatorul de sistem, conform modului de calculare al consumurilor tehnologice și al pierderilor de gaze naturale în instalația de gaze naturale a consumatorului noncasnic, racordată direct la rețeaua de transport a gazelor naturale din Anexa nr. 5² și respectiv, modului de calculare al consumurilor tehnologice și al pierderilor de gaze naturale în instalația de gaze naturale a consumatorului noncasnic racordată la rețeaua de distribuție din Anexa nr. 5³ la Regulament.

[Pct.60¹ introdus prin HANRE8 din 13.01.23, MO31-34/03.02.2023 art.137; în vigoare 03.02.23]

CAPITOLUL III

PRESTAREA SERVICIILOR DE TRANSPORT

ȘI DE DISTRIBUȚIE A GAZELOR NATURALE

Secțiunea 1

Contractarea serviciului de transport și de distribuție a gazelor naturale

61. Prestarea serviciului de transport sau de distribuție a gazelor naturale se efectuează de către operatorul de sistem în baza contractului pentru prestarea serviciului de transport sau de distribuție a gazelor naturale.

61¹. Utilizatorul de sistem încheie contracte pentru prestarea serviciului de distribuție a gazelor naturale cu operatorii sistemelor de distribuție prin rețelele de gaze naturale ale cărora are loc distribuția gazelor naturale pentru a fi livrate consumatorilor finali.

62. Operatorul de sistem publică pe pagina sa electronică modelul contractului pentru prestarea serviciului de transport și respectiv de distribuție a gazelor naturale care conține clauzele obligatorii stabilite în Anexele nr. 5¹ și nr. 6 la Regulament.

63. Contractul pentru prestarea serviciilor de transport al gazelor naturale și contractul pentru prestarea serviciilor de distribuție al gazelor naturale reprezintă contracte bilaterale încheiate între operatorul de sistem și un utilizator de sistem. În scopul încheierii contractului pentru prestarea serviciului de transport sau de distribuție a gazelor naturale utilizatorul de sistem va prezenta o cerere către operatorul de sistem de modelul stabilit în Anexa 6¹ la Regulament, precum și proiectul completat și semnat al contractului, preluat de pe pagina electronică a operatorului de sistem.

64. La solicitarea utilizatorului de sistem, operatorul de sistem va prezenta, în termen de cel mult 1 zi lucrătoare, proiectul contractului pentru prestarea serviciului de transport sau de distribuție a gazelor naturale.

65. Este interzis operatorului de sistem să solicite alte informații, acte sau copiile acestora, decât cele indicate în Regulament.

66. - *abrogat.*

67. În cazul în care actele și/sau informațiile prezentate de către solicitant în conformitate cu pct. 63 sunt incomplete sau insuficiente, operatorul de sistem notifică solicitantul în termen de 2 zile lucrătoare de la recepție, indicând în mod exhaustiv actele și/sau informațiile care trebuie completate sau prezentate operatorului de sistem.

68. Operatorul de sistem transmite utilizatorului de sistem contractul pentru prestarea serviciului de transport sau de distribuție semnat în termen de cel mult 5 zile calendaristice de la recepția documentelor /informațiilor stabilite în Anexa nr. 6¹ la Regulament. Refuzul de încheiere a contractului pentru prestarea serviciului de transport sau de distribuție trebuie să fie motivat cu indicarea expresă a temeiului legal de refuz.

69. Litigiile apărute în procesul de negociere a contractului pentru prestarea serviciului de transport sau de distribuție a gazelor naturale, precum și executarea acestuia, vor fi soluționate în conformitate cu Legea cu privire la gazele naturale, Codul civil al Republicii Moldova aprobat prin Legea nr. 1107-XV din 6 iunie 2002.

70. Contractul pentru prestarea serviciului de transport sau de distribuție a gazelor naturale se încheie în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare parte contractantă, ambele cu aceeași forță juridică.

Secțiunea 2

Drepturile și obligațiile operatorilor și utilizatorilor de sistem

71. Operatorul de sistem are următoarele obligații:

1) să transporte sau să distribuie gazele naturale conform prevederilor Legii cu privire la gazele naturale, prezentului Regulament și în condițiile contractului pentru prestarea serviciului încheiat cu utilizatorul de sistem;

2) să ofere utilizatorilor de sistem, inclusiv consumatorilor finali, informații suficiente pentru asigurarea unui acces eficient la rețelele de gaze naturale și să răspundă în termenele stabilite de lege la reclamațiile depuse în scris;

3) să asigure accesul consumatorilor finali la serviciul telefonic 24/24 ore, numărul de telefon al căruia se indică în mod obligatoriu în factura emisă de furnizor;

4) să respecte indicatorii de calitate a serviciilor de transport sau de distribuție a gazelor naturale, stabiliți în Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale, aprobat de Agenție;

5) să anunțe utilizatorii de sistem, cu cel puțin 3 zile calendaristice înainte, despre întreruperile programate și limitările în livrarea gazelor naturale, menționând motivele întreruperii;

6) să presteze serviciul de transport sau de distribuție a gazelor naturale în mod continuu și fiabil și să restabilească în cel mai scurt timp posibil, livrarea gazelor naturale în caz de întreruperi neprogramate sau în cazul altor deranjamente din rețeaua de gaze naturale;

7) să reconecteze instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor finali, conform prevederilor prezentului Regulament și Regulamentului privind furnizarea gazelor naturale și să reia livrarea gazelor naturale;

8) să prezinte la solicitarea utilizatorului de sistem informații cu privire la parametrii de calitate a gazelor naturale livrate și să examineze petițiile cu privire la calitatea și regimurile de livrare a gazelor naturale în conformitate cu Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale;

9) să repare prejudiciile cauzate utilizatorilor de sistem, inclusiv consumatorilor finali;

10) să efectueze în termen verificarea metrologică periodică a echipamentului de măsurare a gazelor naturale livrate consumatorului casnic și să solicite efectuarea în termen a verificării metrologice periodice a echipamentului de măsurare a consumatorului noncasnic;

11) să monteze consumatorului casnic un alt echipament de măsurare în locul celui supus verificării metrologice sau defectat nu din vina consumatorului casnic, iar în cazul în care în locul echipamentului de măsurare, demontat pentru verificare metrologică periodică

operatorul de sistem nu instalează un alt echipament de măsurare, operatorul de sistem restabilește evidența gazelor naturale consumatorului casnic în termen de cel mult 10 zile calendaristice;

12) să permită accesul utilizatorului de sistem la echipamentul său de măsurare, fiind anunțat în prealabil;

13) să întocmească actul de depistare a consumului de gaze naturale de către consumatorul final prin ocolirea echipamentului de măsurare, prin denaturarea indicațiilor acestuia sau prin alte modalități de consum neînregistrat de echipamentul de măsurare a gazelor naturale (în continuare - act de depistare) și să transmită furnizorului actul întocmit și probele aferente. Modelul actului este prevăzut în Anexa nr. 7 la prezentul Regulament;

14) să citească lunar indicațiile echipamentelor de măsurare și să prezinte furnizorului datele respective pentru facturare, în termenele stabilite cu furnizorul, în baza contractului pentru prestarea serviciului de transport sau de distribuție a gazelor naturale;

15) să determine consumul de gaze naturale în scopul facturării, conform consumului mediu zilnic în circumstanțele expuse în Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 113/2019 din 19 aprilie 2019 și prezentul Regulament;

16) să deconecteze instalațiile de gaze naturale cu respectarea prevederilor prezentului Regulament și a Regulamentului privind furnizarea gazelor naturale;

17) să exploateze și să întrețină în condiții de siguranță, în stare bună de funcționare rețelele de gaze naturale și obiectele aferente lor ce îi aparțin sau cele aflate în posesie, inclusiv transmise la deservire tehnică stabilite prin prezentul Regulament, și să asigure securitatea funcționării lor;

18) să efectueze reparația și înlocuirea rețelelor de gaze naturale și a obiectelor aferente lor ce-i aparțin în caz de degradare, cu excepția situației deteriorării acestora de către alte persoane, cazuri în care aceștia sunt obligați să suporte integral cheltuielile generate;

19) să efectueze controlul echipamentului de măsurare la solicitarea furnizorului, înainte de încheierea contractului de furnizare a gazelor naturale. Concomitent cu controlul echipamentului de măsurare, operatorul de sistem verifică corespunderea instalației de utilizare cu proiectul. În cazul în care instalația de utilizare nu corespunde proiectului, solicitantul îndeplinește indicațiile operatorului de sistem cu privire la eliminarea încălcărilor constatate, indicate în prescripție;

20) să efectueze recalcularea consumului de gaze naturale luând în considerație indicii de facturare și eroarea echipamentului de măsurare în cazul depistării de către operatorul de sistem a majorării neautorizate a debitului contractat sau racordării unor aparate de utilizare, fără acordul său, sau dacă au fost modificați indicii de facturare în cazul lipsei echipamentului de măsurare;

21) să efectueze evaluarea stării tehnice a locurilor de consum pentru care se va efectua furnizarea gazelor naturale și va întocmi un acord tehnic care va prevedea condițiile

de realizare tehnică a contractului pentru locurile de consum, gestionate de consumatorul noncasnic/potențialul consumator noncasnic în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare parte. Copia acordului tehnic va fi prezentată de consumatorul noncasnic furnizorului la încheierea contractului de furnizare a gazelor naturale.

72. OSD este responsabil de exploatarea și de întreținerea rețelelor interne din blocul de locuit prin intermediul cărora sunt alimentați cu gaze naturale consumatorii casnici, deținători de apartamente /camere din aceste blocuri. Cheltuielile pentru întreținerea și pentru deservirea tehnică a rețelelor interne se includ în tariful pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale.

73. Operatorul de sistem care instalează echipamente noi, efectuează reparația sau modifică instalațiile existente, este obligat să readucă la starea inițială terenul, elementele de construcții și instalațiile consumatorului final sau ale proprietarului terț, afectate în procesul executării acestor lucrări.

74. OSD întreține și exploatează instalațiile de racordare ale consumatorilor casnici, iar cheltuielile justificate, suportate în acest sens, se includ în tariful pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale.

75. Operatorul de sistem este obligat să dispună de centre de deservire a utilizatorilor de sistem, unde au acces liber toți utilizatorii de sistem, pe parcursul programului de lucru, și să desemneze personalul cu drept de decizie, responsabil de examinarea reclamațiilor și de soluționarea problemelor utilizatorilor de sistem legate de prestarea serviciilor de sistem.

76. Operatorul de sistem este obligat să aducă periodic la cunoștința utilizatorilor de sistem următoarele date referitoare la activitatea centrelor de deservire a utilizatorilor de sistem:

1) adresele sediilor, numerele de telefon, inclusiv numărul de telefon al serviciului telefonic 24/24 și adresele poștei electronice unde utilizatorii de sistem pot adresa reclamații;

2) programul de lucru, de cel puțin 5 zile pe săptămână a câte 8 ore pe zi, pe parcursul căruia utilizatorul de sistem poate adresa reclamația.

77. Operatorii de sistem informează solicitanții privind procedura de racordare la rețeaua de gaze naturale și prestare a serviciilor de transport sau de distribuție a gazelor naturale prin publicarea pe paginile sale electronice și afișarea pe panoul informativ amplasat în incinta oficiului a următoarelor informații:

1) programul de lucru și datele de contact;

2) Regulamentul privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale;

3) modelul cererii pentru eliberarea avizului de racordare, a cererii de deconectare /reconectare;

4) lista actelor necesare de a fi anexate la cererea pentru eliberarea avizului de racordare;

5) tarifele reglementate pentru serviciile auxiliare;

6) tarifele în vigoare privind prestarea serviciilor de transport sau de distribuție a gazelor naturale;

7) alte informații utile aferente procesului de racordare la rețeaua de gaze naturale și de prestare a serviciilor de transport sau de distribuție a gazelor naturale.

78. Personalul operatorului de sistem responsabil de examinarea reclamațiilor trebuie să dispună de aptitudini și împuterniciri pentru:

1) a examina reclamațiile și a soluționa neînțelegerile direct, prin negocieri, cu utilizatorii de sistem;

2) a remite reclamația către persoana furnizorului investită cu atribuții privind examinarea și soluționarea problemelor abordate în reclamație;

3) a informa utilizatorul de sistem despre drepturile lui în procesul de soluționare a neînțelegerilor.

Întreg personalul de conducere al operatorului de sistem este obligat să acorde audiență utilizatorilor de sistem care solicită aceasta, în scopul soluționării problemelor utilizatorilor de sistem.

79. Operatorul de sistem este obligat să examineze petițiile și să soluționeze problemele utilizatorilor de sistem parvenite în legătură cu racordarea, delimitarea, întreruperea și limitarea livrării gazelor naturale, referitor la calitatea gazelor naturale, precum și să achite utilizatorilor de sistem compensații calculate în conformitate cu Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale.

80. În cazul în care un consumator final a adresat operatorului de sistem o petiție care urmează să fie examinată și soluționată de furnizor, operatorul de sistem este obligat să transmită petiția furnizorului în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data înregistrării reclamației și să informeze despre acest fapt consumatorul final.

81. Operatorul de sistem este obligat să țină evidența petițiilor. Informația despre petiții include cel puțin:

1) data depunerii;

2) numele persoanei care a depus petiția;

3) esența problemei abordate;

4) acțiunile întreprinse de operatorul de sistem pentru soluționarea problemelor abordate;

5) decizia operatorului de sistem.

82. Operatorul de sistem este obligat să prezinte Agenției orice informație solicitată privind reclamațiile, copiile înregistrărilor și ale deciziilor sau alte documente necesare examinării și soluționării de către Agenție a problemelor abordate în petiții.

83. Operatorul de sistem este obligat să depună toate eforturile pentru soluționarea rezonabilă a neînțelegerilor cu utilizatorii de sistem, pe cale amiabilă, și în termene cât mai restrânse.

84. În cazul în care neînțelegerea dintre utilizatorul de sistem și operatorul de sistem nu este soluționată pe cale amiabilă, operatorul de sistem este obligat să examineze situația creată și să răspundă în scris utilizatorului de sistem, în termenele prevăzute de lege.

85. În caz de dezacord cu răspunsul operatorului de sistem, ori dacă nu a primit în termenul stabilit răspuns de la operatorul de sistem, utilizatorul de sistem este în drept să se adreseze Agenției, pentru soluționarea neînțelegerii apărute sau în instanța de judecată pentru soluționarea litigiului.

86. În cazul în care utilizatorul de sistem nu este de acord cu răspunsul Agenției el este în drept să conteste acest răspuns în instanța de judecată.

87. Operatorul de sistem are următoarele drepturi:

1) să primească gazele naturale de la utilizatorii de sistem la punctele de intrare în rețeaua de gaze naturale, volumele de gaze naturale fiind măsurate prin intermediul echipamentului de măsurare comercială instalat la stațiile de predare și/sau punctele de măsurare;

2) să aibă acces la locul de consum pentru controlul și citirea indicațiilor echipamentului de măsurare, montarea /demonțarea echipamentului de măsurare în scopul verificării metrologice periodice, expertizei metrologice, efectuării expertizei extrajudiciare, precum și pentru controlul, deservirea și reparația instalațiilor de gaze naturale ce aparțin operatorului de sistem și sunt amplasate pe proprietatea consumatorului final;

3) în cazul refuzului nemotivat de a permite accesul personalului operatorului de sistem la echipamentul de măsurare și la instalațiile operatorului de sistem ce se află pe proprietatea consumatorului final, operatorul de sistem va solicita asistență organelor de drept pentru a obține accesul;

4) să deconecteze instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor finali în cazurile prevăzute în prezentul Regulament;

5) să sisteze livrarea gazelor naturale consumatorului final în cazurile prevăzute de Legea cu privire la gazele naturale;

6) să solicite expertiza metrologică a echipamentului de măsurare al operatorului de sistem la care sunt racordate rețelele sale de gaze naturale. Expertiza metrologică se efectuează în prezența personalului acestuia;

7) să ceară strămutarea echipamentului de măsurare prin emiterea prescripției respective în cazul refuzului nemotivat al consumatorului final de a oferi operatorului de sistem acces la echipamentul de măsurare sau la instalațiile de gaze naturale ale operatorului de sistem amplasate pe proprietatea consumatorului final.

88. Utilizatorul de sistem este obligat să achite integral și în termen costul serviciilor prestate de operatorul de sistem.

89. Utilizatorul de sistem are următoarele drepturi:

1) să solicite operatorului de sistem să efectueze citirea indicațiilor echipamentelor de măsurare, precum și să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul Regulament pentru efectuarea verificării metrologice periodice a echipamentelor de măsurare instalate la consumatorii finali cărora le furnizează gaze naturale;

2) să solicite operatorului de sistem sistarea livrării gazelor naturale, inclusiv deconectarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorilor finali cărora le furnizează gaze naturale, în cazurile stabilite în și cu respectarea prevederilor prezentului Regulament;

3) să solicite repararea prejudiciului cauzat în rezultatul încălcării de către operatorul de sistem a prevederilor prezentului Regulament.

90. Consumatorul final are următoarele obligații:

1) să permită accesul personalului operatorului de sistem la echipamentul de măsurare amplasat pe proprietatea sa;

2) să permită accesul echipei de intervenție a operatorului de sistem, după prezentarea legitimației, în scopul efectuării unor lucrări de revizii, reparații, întreruperi, sistări, deconectări, racordări, precum și de remediere a deranjamentelor sau avariilor în instalațiile operatorului de sistem aflate pe proprietatea sa;

3) să anunțe imediat operatorul de sistem despre detectarea scurgerilor de gaze naturale survenite în instalațiile sale de gaze naturale, cât și în instalațiile de gaze naturale din vecinătate;

4) să nu permită și să nu execute modificări sau conectări de noi aparate de utilizare, în afara proiectului, la instalația existentă, fără acordul preliminar al operatorului de sistem;

5) să efectueze remedierea defecțiunilor în instalațiile sale de gaze naturale, prin intermediul unităților specializate sau persoanelor autorizate să efectueze astfel de lucrări;

6) să suporte cheltuielile necesare pentru racordare, modificarea instalației de racordare, solicitată de el;

7) să păstreze intacte echipamentul de măsurare și sigiliile aplicate, să nu întreprindă acțiuni menite să sustragă gaze naturale prin ocolirea echipamentului de măsurare, prin denaturarea indicațiilor acestuia sau prin alte modalități de consum neînregistrat de echipamentul de măsurare;

8) să sesizeze imediat operatorul de sistem în cazul în care depistează defecțiuni în funcționarea echipamentului de măsurare sau violarea sigiliilor aplicate de către operatorul de sistem;

9) să nu intervină și să nu permită altor persoane să intervină în utilajul operatorului de sistem și în rețelele de gaze naturale amplasate pe proprietatea consumatorului final.

91. Consumatorul final are următoarele drepturi:

1) să solicite repararea prejudiciului cauzat în rezultatul încălcării de către operatorul de sistem a prevederilor prezentului Regulament;

2) să solicite operatorului de sistem să întreprindă măsuri corespunzătoare în cazul deranjamentelor din rețeaua de gaze naturale și în cazul funcționării necorespunzătoare a echipamentului de măsurare;

3) să fie prezent la citirea indicațiilor, verificarea metrologică și efectuarea expertizei extrajudiciare a echipamentului de măsurare;

4) să aibă acces la echipamentul de măsurare în cazul în care acesta este instalat pe proprietatea operatorului de sistem, cu anunțarea în prealabil a acestuia.

Secțiunea 3

Sistarea prestării serviciului de transport sau de distribuție, întreruperea, limitarea livrării gazelor naturale și deconectarea de la rețeaua de gaze naturale

92. Întreruperea, limitarea livrării gazelor naturale consumatorilor finali poate fi dispusă de către operatorul de sistem, pentru executarea lucrărilor programate și neprogramate.

93. Sistarea prestării serviciului de transport sau de distribuție pentru neachitare se efectuează conform prevederilor contractuale.

94. Operatorul de sistem este în drept să întrerupă sau să limiteze livrarea gazelor naturale utilizatorului de sistem în următoarele cazuri:

1) sunt puse în pericol viața și sănătatea oamenilor;

2) apare pericolul prejudicierii proprietății;

3) se încalcă regimul de funcționare a obiectelor sistemului de gaze naturale;

4) se efectuează racordări și alte operațiuni de exploatare și de întreținere care nu pot fi executate în alt mod;

5) s-au produs incidente sau avarii ori se lichidează consecințele lor;

6) încălcarea zonei de protecție a rețelelor de gaze naturale, care are ca efect reducerea fiabilității livrării de gaze naturale și/sau prin care sunt puse în pericol persoanele, bunurile ori mediul;

7) criză de combustibil survenită la scară națională sau în cazul unor interese ce țin de apărarea națională;

8) apariția situațiilor excepționale pe piața gazelor naturale.

95. Operatorul de sistem nu repară prejudiciile, care au fost cauzate prin limitarea sau întreruperea livrării de gaze naturale, în condițiile specificate de Legea cu privire la gazele naturale.

96. Deconectarea de la rețea a instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final se efectuează de către operatorul de sistem, la cererea furnizorului sau din inițiativă proprie, în cazurile și condițiile stabilite de Legea cu privire la gazele naturale, Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale și de prezentul Regulament.

97. Operatorul de sistem este în drept să deconecteze de la rețeaua de gaze naturale instalațiile de gaze naturale ale consumatorului final în următoarele cazuri:

1) refuzul nemotivat al consumatorului final de a acorda accesul personalului operatorului de sistem la locul de consum, pentru controlul și citirea indicațiilor echipamentului de măsurare, montarea /demonțarea echipamentului de măsurare în scopul verificării metrologice periodice, expertizei metrologice, efectuării expertizei extrajudiciare, precum și pentru controlul, deservirea și reparația instalațiilor de gaze naturale, ce aparțin operatorului de sistem, și sunt amplasate pe proprietatea consumatorului final. Operatorul de sistem documentează acest fapt prin întocmirea actului de constatare a refuzului nemotivat și a prescripției în vederea strămutării echipamentului de măsurare, care urmează să fie expediat consumatorului final împreună cu avizul de deconectare. Modelul actului privind refuzul nemotivat de a oferi accesul personalului operatorului de sistem la echipamentul de măsurare, este prevăzut în Anexa nr. 8 la prezentul Regulament;

2) neîndeplinirea de către consumatorul noncasnic, în termen de 30 zile calendaristice, a prescripției argumentate, înaintate acestuia de operatorul de sistem în formă scrisă, cu privire la modificarea echipamentului de măsurare ce nu corespunde condițiilor de consum;

3) expirarea termenului buletinului de verificare metrologică a echipamentului de măsurare și neîndeplinirea de către consumatorul noncasnic a obligației de a supune echipamentul de măsurare verificării metrologice periodice;

4) modificarea neautorizată de către consumatorul final a setărilor echipamentului de măsurare, a instalațiilor de reglare-măsurare a gazelor naturale;

5) încălcarea de către consumatorul final a prevederilor Regulamentului privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, ceea ce conduce la reducerea siguranței livrării gazelor naturale;

6) utilizarea de către consumatorul final a aparatelor de utilizare într-un mod ce afectează instalațiile operatorului de sistem sau calitatea livrării gazelor naturale altor consumatori finali, fapt confirmat documentar;

7) consumul fără evidență a gazelor naturale pe o perioadă de timp ce depășește o lună de la data înregistrării documentate a lipsei echipamentului de măsurare sau a deteriorării lui din vina consumatorului final;

8) la solicitarea furnizorului, în cazurile prevăzute de Legea cu privire la gazele naturale și Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale.

98. Deconectarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final este interzisă în zilele de vineri, sâmbătă și duminică, în zilele de sărbătoare nelucrătoare sau cu o zi înainte de ziua de sărbătoare nelucrătoare, precum și în celelalte zile după ora 18.00 și doar după avizarea consumatorului final.

99. Avizul de deconectare eliberat în temeiul pct. 97 subpct. 1) - 6) se expediază sau se înmânează consumatorului final cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte de data preconizată pentru deconectare. Excepție, sunt cazurile de depistare a conectării neautorizate la rețelele de gaze naturale, când instalațiile de gaze naturale conectate neautorizat se deconectează odată cu depistarea acestor cazuri. Modelul avizului de deconectare este prevăzut în Anexa nr. 12 la prezentul Regulament.

100. În cazul punerii în pericol a persoanelor, bunurilor sau mediului, operatorul de sistem este în drept să deconecteze de la rețeaua de gaze naturale instalațiile de gaze naturale ale consumatorului final în ziua constatării acestor fapte.

Consumatorul final este în drept să conteste acțiunile operatorului de sistem la Agenție sau în instanța de judecată în cazul în care consideră neargumentată decizia privind deconectarea.

101. Deconectarea de la rețeaua de gaze naturale a instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final se efectuează doar prin dispoziția de deconectare, semnată de către persoana responsabilă a operatorului de sistem. Personalul operatorului de sistem care urmează să efectueze deconectarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final este obligat să întocmească dispoziția de deconectare în 2 exemplare, în care se specifică, în mod obligatoriu, motivul deconectării instalațiilor de gaze naturale de la rețeaua de gaze naturale, informația relevantă privind echipamentul de măsurare și aparatele de utilizare ale consumatorului final. Modelul dispoziției de deconectare /reconectare a instalației de gaze naturale, este prevăzut în Anexa nr. 9 la prezentul Regulament.

102. În ziua preconizată pentru deconectarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final, personalul operatorului de sistem trebuie să înmâneze consumatorului final o copie a dispoziției de deconectare a instalațiilor de gaze naturale, semnată de persoana responsabilă a operatorului de sistem. Dacă consumatorul final demonstrează că a înlăturat motivele care au condiționat emiterea dispoziției de deconectare, personalul operatorului de sistem nu este în drept să deconecteze instalațiile de gaze naturale ale consumatorului final respectiv. Operatorul de sistem notifică furnizorul despre acest fapt.

103. În cazul în care, în ziua preconizată pentru deconectarea instalațiilor de gaze naturale, consumatorul final sau reprezentantul său nu este prezent la locul de consum, personalul operatorului de sistem deconectează instalațiile de gaze naturale ale consumatorului final, lăsând copia dispoziției de deconectare în care se indică că a fost efectuată deconectarea, motivul deconectării, numele persoanei responsabile de deconectare, adresa și telefonul de contact al operatorului de sistem, precum și alte informații relevante.

104. Copia dispoziției de deconectare se expediază de OSD consumatorului casnic, prin poștă cu aviz, în termen de 2 zile lucrătoare de la data deconectării instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului casnic de la rețeaua de distribuție a gazelor naturale. În cazul în care consumatorul casnic s-a adresat la furnizor pentru reconectare, în limitele termenului de 2 zile lucrătoare, copia actului menționat nu se expediază prin poștă cu aviz. Concomitent, furnizorul informează OSD despre acest fapt și prezintă consumatorului casnic respectiv copia dispoziției de deconectare, transmisă lui de OSD, în notificare.

105. Operatorul de sistem notifică furnizorul, în ziua deconectării, despre deconectarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final și transmite furnizorului o copie a dispoziției de deconectare, în prima zi lucrătoare de la data deconectării, indiferent din inițiativa cui a fost efectuată deconectarea.

106. Operatorul de sistem este în drept să deconecteze imediat aparatul de utilizare al consumatorului final de la instalația de gaze naturale, cu documentarea acestui fapt, în următoarele cazuri:

1) aparatul de utilizare este conectat neautorizat;

2) la depistarea scurgerilor de gaze naturale în aparatul de utilizare sau în conducta de gaze naturale după robinetul de siguranță, prin care este conectat aparatul de utilizare.

107. Aparatul de utilizare se deconectează de către operatorul de sistem de la robinetul de siguranță, prin sigilare, iar în cazul în care nu există robinet de siguranță, operatorul de sistem decide modalitatea de deconectare a aparatului de utilizare.

108. După deconectarea aparatului de utilizare, operatorul de sistem întocmește actul de deconectare a aparatelor de utilizare în 2 exemplare, câte un exemplar pentru fiecare parte, în care indică, în mod obligatoriu, motivul deconectării. Modelul actului de deconectare este prevăzut în Anexa nr. 10 la prezentul Regulament.

109. Actul de deconectare a aparatelor de utilizare se semnează de către personalul operatorului de sistem și consumatorul final sau reprezentantul acestuia, un exemplar fiind înmânat consumatorului final. Operatorul de sistem notifică furnizorul, în ziua deconectării, despre deconectarea aparatelor de utilizare ale consumatorului final și expediază furnizorului o copie a actului de deconectare în prima zi lucrătoare de la data deconectării.

Secțiunea 4

Reconectarea la rețeaua de gaze naturale a instalațiilor

de gaze naturale ale consumatorului final

110. Reconectarea la rețeaua de gaze naturale a instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final se efectuează de către operatorul de sistem, la solicitarea furnizorului, în cazurile și condițiile stabilite de Legea cu privire la gazele naturale, Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale, precum și de prezentul Regulament. Reconectarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final se va efectua doar după înlăturarea de către consumatorul final a motivelor care au dus la deconectare.

111. În cazul în care, instalațiile de gaze naturale ale consumatorului final au fost deconectate în temeiul pct. 97 subpct. 1) al prezentului Regulament, reconectarea acestora se va efectua după prezentarea de către consumatorul final a dovezii executării prescripției referitoare la strămutarea echipamentului de măsurare, în așa mod ca operatorul de sistem să aibă acces liber la echipamentul de măsurare în orice moment, cheltuielile aferente reamplasării fiind suportate integral de către consumatorul final.

112. Reconectarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final se va efectua în baza cererii depuse la furnizorul de gaze naturale, în termen de cel mult 2 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de reconectare, după înlăturarea motivului de deconectare și achitarea de către consumatorul final a tarifului pentru reconectare.

113. Reconectarea la rețeaua de gaze naturale a instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final se efectuează doar prin dispoziția de reconectare, semnată de către persoana responsabilă a operatorului de sistem. Personalul operatorului de sistem, care urmează să efectueze reconectarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final, este obligat să întocmească dispoziția de reconectare în 2 exemplare, în care se va specifica, în mod obligatoriu, temeiul reconectării instalațiilor de gaze naturale la rețeaua de gaze naturale, informația relevantă privind echipamentul de măsurare și aparatele de utilizare ale consumatorului final.

114. Tariful pentru reconectare se achită de consumatorul final numai în cazul în care deconectarea a avut loc conform prevederilor prezentului Regulament și Regulamentului privind furnizarea gazelor naturale. Se interzice perceperea tarifului pentru reconectare în cazul în care deconectarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final a avut loc din vina furnizorului sau a operatorului de sistem.

115. Operatorul de sistem notifică furnizorul, în aceeași zi, despre reconectarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final și transmite furnizorului o copie a dispoziției de reconectare, în prima zi lucrătoare de la data reconectării, indiferent din inițiativa cui a fost efectuată deconectarea.

Secțiunea 5

Evidența consumului de gaze naturale

116. Pentru evidența consumului de gaze naturale și decontările între furnizor și consumatorul final se utilizează numai echipamente de măsurare legalizate, adecvate și verificate metrologic, incluse în Registrul de Stat al mijloacelor de măsurare permise spre utilizare în Republica Moldova.

117. Pentru evidența cantităților (volumelor) de gaze naturale furnizate, fiecare loc de consum trebuie să fie dotat, în conformitate cu prevederile stabilite în Regulamentul cu privire la modul de măsurare a gazelor naturale în scopuri comerciale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției nr. 385 din 12 august 2010, cu echipament de măsurare, cerințele față de care sunt specificate în avizul de racordare.

Operatorul de sistem efectuează lucrările de instalare, exploatare, întreținere și verificare metrologică periodică a echipamentelor de măsurare ale consumatorilor casnici.

118. Cheltuielile legate de procurarea, instalarea, sigilarea, verificarea metrologică, întreținerea, repararea și înlocuirea echipamentelor de măsurare la consumatorii casnici sunt suportate de către OSD din sursele incluse în tarifele pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, cu excepția situațiilor în care consumatorul casnic solicită instalarea unui echipament de măsurare inteligent, care permite înregistrarea orară a cantităților (volumelor) de gaze naturale consumate. În acest din urmă caz, consumatorul casnic respectiv suportă cheltuielile de procurare, întreținere și înlocuire a echipamentului de măsurare respectiv.

119. Cheltuielile privind procurarea, instalarea, sigilarea, verificarea metrologică, întreținerea, repararea și înlocuirea echipamentelor de măsurare la consumatorii noncasnici sunt suportate de către aceștia.

120. Operatorul de sistem informează solicitantul, potențial consumator noncasnic în avizul de racordare privind parametrii și caracteristicile tehnice ale echipamentului de măsurare ce trebuie instalat la el, în funcție de debitul sumar precum și despre tipurile de echipamente de măsurare legalizate pe teritoriul Republicii Moldova.

121. Operatorul de sistem este în drept să refuze instalarea echipamentului de măsurare procurat de către solicitant, consumatorul final, dacă tipul echipamentului de măsurare nu este inclus în Registrul de Stat al mijloacelor de măsurare permise spre utilizare în Republica Moldova, nu corespunde cerințelor tehnice indicate în avizul de racordare sau dacă echipamentul de măsurare nu corespunde prevederilor Regulamentului cu privire la modul de măsurare a gazelor naturale în scopuri comerciale.

122. După instalare, echipamentul de măsurare se pune în funcțiune și se sigilează de către personalul operatorului de sistem cu un cordon multifilar, din oțel inox sau galvanizat, în prezența obligatorie a consumatorului final, cu întocmirea procesului-verbal privind darea în exploatare (după modelul stabilit în Anexa nr. 11) semnat de operatorul de sistem și de consumatorul final, în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare parte. În procesul-verbal se indică data instalării, tipul și numărul echipamentului de măsurare, locul instalării lui, numele consumatorului final, denumirea operatorului de sistem, indicațiile inițiale ale echipamentului de măsurare, numărul sigiliilor, etc. O copie a procesului-verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare se transmite de operatorul de sistem furnizorului, în termen de 1 zi lucrătoare din momentul semnării lui. În cazul înlocuirii echipamentelor de măsurare, termenul de expediere a procesului - verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare este de până la 3 zile lucrătoare din momentul semnării lui. Operatorul de sistem este în drept să întreprindă măsuri adecvate pentru prevenirea și pentru eliminarea intervențiilor în funcționarea echipamentului de măsurare. Măsurile

respective se indică, în mod obligatoriu în procesul-verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare sau în actul de control al echipamentului de măsurare, întocmit în prezența obligatorie a consumatorului final. Operatorul de sistem informează în mod obligatoriu consumatorul final despre acest fapt și despre consecințele ce pot surveni în cazul în care consumatorul final intervine în funcționarea echipamentului de măsurare.

123. Echipamentul de măsurare trebuie să fie instalat conform proiectului în așa mod ca operatorul de sistem, consumatorul final și furnizorul, să aibă acces liber pentru a citi indicațiile echipamentului de măsurare în orice moment.

124. Se interzice consumatorului final să intervină sub orice formă asupra echipamentului de măsurare, inclusiv în funcționarea lui, și asupra sigiliilor aplicate lui sau la celelalte instalații ale operatorului de sistem, sau să blocheze accesul personalului operatorului de sistem la acestea. De asemenea, se interzice consumatorului final să influențeze echipamentul de măsurare cu diferite mijloace tehnice în scopul denaturării rezultatelor măsurării cantităților (volumelor) de gaze naturale consumate.

125. Personalul operatorului de sistem este obligat să prezinte consumatorului final legitimația de serviciu și să comunice scopul vizitei în situația în care solicită acces pe proprietatea consumatorului final în scopul controlului echipamentului de măsurare și a sigiliilor aplicate; controlului porțiunii de rețea dintre punctul de delimitare și echipamentul de măsurare; citirii indicațiilor echipamentului de măsurare; efectuării de lucrări la instalațiile operatorului de sistem situate pe proprietatea consumatorului final; pentru examinarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final sau pentru deconectarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final de la rețeaua de gaze naturale conform prezentului Regulament. În situațiile menționate consumatorul final este obligat să asigure personalului operatorului de sistem accesul imediat și necondiționat la echipamentul de măsurare și instalațiile respective, iar în caz de refuz nemotivat operatorul de sistem este în drept să aplice prevederile pct. 97 subpct 1) din prezentul Regulament.

126. Personalul operatorului de sistem și consumatorul final sunt în drept să stabilească, de comun acord, timpul efectuării activităților stipulate în pct. 125 din prezentul Regulament.

127. În cazurile de efectuare a lucrărilor de proiectare necesare instalării echipamentului de măsurare, de instalare a echipamentului de măsurare și de demontare a echipamentului de măsurare pentru verificare metrologică periodică, de înlocuire a echipamentului de măsurare, la consumatorii casnici, OSD informează consumatorii casnici despre data și intervalul de timp în limitele căruia vor fi efectuate lucrările respective, însă intervalul respectiv de timp nu va fi mai mare de 2 ore în cazul consumatorilor casnici din localitățile urbane și de 4 ore în cazul consumatorilor casnici din localitățile rurale.

128. Citirea indicațiilor echipamentului de măsurare, în scopul facturării gazelor naturale este efectuată lunar, de către personalul operatorului de sistem în prezența consumatorului final /reprezentantului acestuia sau la distanță prin sistemul informațional.

129. În cazul în care nu este acces la echipamentul de măsurare pentru citirea indicațiilor, operatorul de sistem este în drept să determine volumul estimativ al consumului

de gaze naturale pentru o perioadă ce nu depășește 3 luni, dacă consumatorul achită contravaloarea consumului estimativ expus spre plată, pînă la depistarea erorilor de facturare. Totodată, furnizorul și operatorul de sistem sunt obligați să contacteze consumatorul final pentru a i se asigura accesul la echipamentul de măsurare. Dacă consumatorul final nu achită factura și nu reacționează la solicitările acestora, fapt confirmat documentar, furnizorul va solicita operatorului de sistem deconectarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final în cauză, cu respectarea prevederilor prezentului Regulament.

130. Controlul echipamentului de măsurare și al sigiliilor aplicate este efectuat de către operatorul de sistem după necesitate și numai în prezența consumatorului final sau a reprezentantului consumatorului final, cu întocmirea actului de control în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare parte. La efectuarea controlului echipamentului de măsurare operatorul de sistem este în drept să utilizeze aparate tehnice speciale certificate, înregistrate și verificate metrologic în conformitate cu prevederile legii.

131. Controlul vizual al echipamentului de măsurare se efectuează de către operatorul de sistem în prezența consumatorului final sau al reprezentantului consumatorului final concomitent cu citirea indicațiilor echipamentului de măsurare.

Reprezentanții consumatorului casnic pot fi părinții, soțul, soția, copiii care au atins vârsta de 18 ani, care au capacitate de exercițiu și locuiesc împreună cu consumatorul casnic sau persoana împuternicită conform legislației în vigoare.

132. Personalul operatorului de sistem nu este în drept să efectueze controlul echipamentului de măsurare și a sigiliilor aplicate în lipsa consumatorului final sau a reprezentantului acestuia. Personalul operatorului de sistem este în drept să efectueze operațiunea menționată în caz de refuz documentat al consumatorului final de a participa la control. Personalul operatorului de sistem efectuează controlul fără a viola sigiliile și deteriora echipamentul de măsurare. Personalul operatorului de sistem este obligat să examineze vizual integritatea echipamentului de măsurare, fără a-l deteriora, și fără a viola sigiliile. În cazul în care personalul operatorului de sistem depistează că echipamentul de măsurare este deteriorat și/sau sigiliile sunt violate, el indică încălcările respective consumatorului final. În rezultatul controlului echipamentului de măsurare și a sigiliilor aplicate, personalul operatorului de sistem întocmește actul de control după modelul stabilit în Anexa nr.13 sau, după caz, actul de depistare în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare parte, conform modelului aprobat de Agenție. Actul respectiv urmează a fi contrasemnat de consumatorul final.

133. În cazul în care personalul operatorului de sistem depistează faptul că un consumator final a consumat gaze naturale prin ocolirea echipamentului de măsurare, denaturarea indicațiilor acestuia, sau prin alte modalități de consum neînregistrat de echipamentul de măsurare, personalul operatorului de sistem este obligat să întocmească un act de depistare în 2 exemplare - câte un exemplar pentru fiecare parte. Personalul operatorului de sistem indică obligatoriu în act modalitatea în care consumatorul final a consumat gazele naturale. Actul de depistare este semnat de personalul operatorului de sistem și de consumatorul final sau reprezentantul acestuia. În cazul în care consumatorul final sau reprezentantul acestuia refuză să semneze actul de depistare respectiv, personalul

operatorului de sistem indică în act faptul și motivele refuzului.

Operatorul de sistem transmite furnizorului o copie a actului de depistare în ziua întocmirii acestuia, precum și probele corespunzătoare, care indică circumstanțele și mijloacele ce au condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de gaze naturale.

134. Personalul operatorului de sistem este obligat să demonteze, în prezența consumatorului final, echipamentul de măsurare instalat la consumatorul final pentru efectuarea expertizei extrajudiciare, în cazul în care presupune că echipamentul de măsurare în cauză sau sigiliile aplicate lui nu sunt integre, se presupune că echipamentul de măsurare a fost influențat cu diferite mijloace tehnice în scopul denaturării rezultatelor măsurării cantităților (volumelor) de gaze naturale consumate. Personalul operatorului de sistem este obligat să întocmească actul de demontare în 2 exemplare (câte un exemplar pentru fiecare parte) în care să fixeze numărul și indicațiile echipamentului de măsurare, numărul sigiliilor aplicate, precum și cauzele demontării. Personalul operatorului de sistem împachetează și sigilează echipamentul de măsurare cu sigiliile aplicate lui, iar consumatorul final prezintă, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare, echipamentul sigilat la instituția care efectuează expertiza extrajudiciară. Consumatorul final nu este în drept să desigileze pachetul în care a fost plasat echipamentul de măsurare și/sau sigiliile aplicate.

135. Instituția care efectuează expertiza extrajudiciară este aleasă de către consumatorul final.

136. Înainte de efectuarea expertizei extrajudiciare, consumatorul final este în drept să solicite efectuarea expertizei metrologice a echipamentului de măsurare, cheltuielile pentru efectuarea expertizei metrologice se suportă de către consumatorul final. Operatorul de sistem informează consumatorul final despre acest drept al consumatorului final. Consumatorul final prezintă echipamentul de măsurare la expertiza metrologică în termen de 5 zile lucrătoare din data demontării echipamentului de măsurare. După efectuarea expertizei metrologice, consumatorul final prezintă echipamentul de măsurare, la instituția care urmează să efectueze expertiza extrajudiciară, în termen de 5 zile lucrătoare de la emiterea raportului expertizei metrologice.

137. Operatorul de sistem precum și consumatorul final au dreptul să solicite efectuarea expertizei extrajudiciare repetate.

138. După efectuarea expertizei extrajudiciare operatorul de sistem sau consumatorul final, după caz, este obligat să prezinte unul altuia, în termen de cel mult 5 zile calendaristice, echipamentul de măsurare și fostele sigilii aplicate de către operatorul de sistem precum și raportul expertizei extrajudiciare efectuate. Operatorul de sistem transmite furnizorului, în termen de cel mult 5 zile calendaristice de la intrarea în posesie, raportul expertizei extrajudiciare.

139. În cazul în care consumatorul final nu prezintă echipamentul de măsurare sigilat și/sau sigiliile aplicate echipamentului de măsurare la expertiza extrajudiciară sau se constată că sigiliile aplicate pachetului în care a fost împachetat echipamentul de măsurare sunt violate, sau dacă pachetul în care a fost împachetat echipamentul de măsurare este

deteriorat, furnizorul este în drept să calculeze consumul de gaze naturale de consumatorul final conform sistemului paușal, ținând cont de volumul facturat și achitat de către consumatorul final pentru perioada recalculării aplicând prevederile Regulamentului privind furnizarea gazelor naturale.

140. În cazul în care operatorul de sistem consideră că, consumatorul final va întreprinde măsuri care pot duce la înlăturarea dovezilor prin care se poate demonstra violarea sigiliilor și/sau faptul intervenției în echipamentul de măsurare, operatorul de sistem este în drept să solicite consumatorului final sau reprezentantului acestuia ca împreună să prezinte echipamentul de măsurare și/sau sigiliile, în ziua depistării violării sigiliilor sau a intervenției în echipamentul de măsurare, la instituția care va efectua expertiza extrajudiciară. În cazul în care consumatorul final sau reprezentantul acestuia refuză ca împreună cu operatorul de sistem să prezinte echipamentul de măsurare și/sau sigiliile, în ziua depistării violării sigiliilor sau a intervenției în echipamentul de măsurare, la instituția care va efectua expertiza extrajudiciară, operatorul de sistem, unilateral, va prezenta probele împachetate și sigilate la instituția care efectuează expertiza extrajudiciară. Ulterior, copia raportului expertizei extrajudiciare va fi transmisă de operatorul de sistem furnizorului și consumatorului final în termen de cel mult 5 zile calendaristice de la intrarea în posesie.

141. Cheltuielile pentru efectuarea expertizei extrajudiciare se achită de partea care a inițiat-o.

142. Actul de depistare și/sau concluziile raportului expertizei extrajudiciare, concluziile raportului expertizei metrologice, rezultatele examinării de către furnizor a altor factori pot servi furnizorului drept bază pentru luarea deciziei privind constatarea consumului de gaze naturale prin ocolirea echipamentului de măsurare, denaturarea indicațiilor acestuia, sau prin alte modalități de consum neînregistrat de echipamentul de măsurare, dacă acestea indică circumstanțele și mijloacele ce au condus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a cantităților (volumului) de gaze naturale consumate.

143. În cazul în care consumatorul final informează operatorul de sistem /furnizorul despre deteriorarea echipamentului de măsurare și/sau violarea sigiliilor, faptul nu este calificat drept încălcarea pct. 124 din prezentul Regulament, dacă în urma examinării nu se demonstrează încălcarea dată de către consumatorul final.

144. Cheltuielile pentru demontarea, remontarea sau reamplasarea echipamentului de măsurare la solicitarea consumatorului final sunt suportate integral de către consumatorul final. Cererea pentru demontarea, pentru remontarea sau pentru reamplasarea echipamentului de măsurare se depune de consumatorul final la oficiul operatorului de sistem.

145. Consumatorul final suportă cheltuielile de demontare, reparare, verificare metrologică, montare sau înlocuire a echipamentului de măsurare deteriorat, și este obligat să achite contravaloarea consumului recalculat de gaze naturale în cazul în care deteriorarea echipamentului de măsurare are loc din vina consumatorului final. Consumatorul casnic achită operatorului de sistem contravaloarea echipamentului de măsurare deteriorat din vina lui. Operatorul de sistem instalează un nou echipament de

măsurare la locul de consum al consumatorului casnic în termen de cel mult 1 zi lucrătoare din data înregistrării cererii consumatorului.

146. Furnizorul, operatorul de sistem și consumatorul final sau reprezentanții acestora au dreptul să fie prezenți la verificarea metrologică a echipamentului de măsurare. Actul cu rezultatele verificării metrologice este pus la dispoziția furnizorului, operatorului de sistem și consumatorului final.

147. Furnizorul, operatorul de sistem și consumatorul final pot iniția expertiza metrologică a echipamentului de măsurare, înainte de expirarea intervalului de timp admis între două verificări metrologice succesive, în cazul în care una dintre părți are reclamații. Modelul de cerere pentru inițierea expertizei metrologice este prevăzut în Anexa nr. 11 la prezentul Regulament. Plata pentru expertiza metrologică va fi efectuată de partea care a inițiat-o. Dacă în urma expertizei metrologice reclamația capătă confirmare, operatorul de sistem efectuează recalculări în conformitate cu prevederile prezentului Regulament.

148. Demontarea echipamentului de măsurare pentru efectuarea expertizei metrologice, la solicitarea consumatorului final se efectuează de către operatorul de sistem în decurs de cel mult 5 zile calendaristice de la data depunerii cererii respective de către consumator. Operatorul de sistem este obligat să aducă la cunoștința consumatorului final obligația achitării de către acesta a cheltuielilor pentru demontarea, remontarea echipamentului de măsurare și expertiza metrologică în cazul în care echipamentul de măsurare funcționează în limitele erorii admisibile.

149. La demontarea echipamentului de măsurare pentru expertiza metrologică, personalul operatorului de sistem întocmește actul de demontare a echipamentului de măsurare în 2 exemplare (câte un exemplar pentru fiecare parte), indicând în el numărul echipamentului de măsurare și al sigiliilor, indicațiile echipamentului de măsurare, precum și cauzele demontării. Echipamentul de măsurare este împachetat și sigilat de către operatorul de sistem în prezența consumatorului final, pentru a fi transmis ulterior de către consumatorul final spre expertiză metrologică la un laborator metrologic autorizat care nu aparține furnizorului, operatorului de sistem. Consumatorul final este obligat să prezinte echipamentul de măsurare la laboratorul metrologic autorizat în termen de până la 5 zile lucrătoare de la data demontării.

150. În cazul în care, la consumatorul final în locul echipamentului de măsurare, demontat pentru verificare metrologică periodică, pentru expertiză metrologică, pentru efectuarea expertizei extrajudiciare nu este posibil de instalat alt echipament de măsurare, operatorul de sistem determină volumul gazelor naturale consumate de consumatorul final pe parcursul perioadei respective, în baza consumului mediu zilnic de gaze naturale înregistrat de echipamentul de măsurare pe parcursul perioadei calendaristice similare anterioare, aplicând după caz coeficienți de corecție în cazul în care condițiile meteorologice diferă.

Operatorul de sistem și consumatorul noncasnic sunt în drept să stabilească, de comun acord, altă modalitate de determinare a volumului de gaze naturale consumat pe perioada respectivă de timp, întocmind și semnând un acord în acest sens.

151. În cazul depistării conectării neautorizate la rețeaua de gaze naturale a aparatelor de utilizare de către persoane fizice și/sau juridice, personalul operatorului de sistem este obligat să întocmească actul de depistare în 2 exemplare, câte un exemplar pentru fiecare parte. Personalul operatorului de sistem indică obligatoriu în act modalitatea în care persoana fizică /juridică a încălcat prevederile actelor normative care au dus la prelevarea neautorizată a gazelor naturale din rețeaua de gaze naturale. Actul de depistare este semnat de personalul operatorului de sistem și de persoana fizică /juridică. În cazul în care persoana fizică /juridică refuză să semneze actul de depistare, personalul operatorului de sistem indică în actul de depistare faptul și motivele refuzului. Odată cu depistarea prelevării neautorizate a gazelor naturale, personalul operatorului de sistem înlătură încălcările depistate și păstrează probele respective.

În baza materialelor acumulate, operatorul de sistem calculează consumul de gaze naturale conform sistemului paușal pentru o perioadă care nu va depăși 3 ani, sau după caz în baza altei metode stabilite de operator. În cazul în care persoana fizică /juridică nu achită contravaloarea consumului de gaze naturale, operatorul de sistem se adresează în instanța de judecată pentru recuperarea prejudiciului cauzat.

152. În cazul în care echipamentul de măsurare este defectat nu din vina consumatorului final, determinarea volumului de gaze naturale consumat pe parcursul perioadei de la ultima citire a indicațiilor echipamentului de măsurare până la data restabilirii evidenței consumului de gaze naturale se efectuează de către acesta conform consumului mediu zilnic înregistrat pe parcursul perioadei similare de facturare sau perioada ulterioară de facturare, în caz de excepție, când perioada similară nu există. Perioada pentru care se efectuează calculul consumului de gaze naturale în baza consumului mediu zilnic nu va depăși 3 luni. Restabilirea evidenței consumului de gaze naturale se efectuează în termen de o lună. Pentru perioada care, din vina consumatorului noncasnic, depășește termenul de o lună stabilit pentru restabilirea evidenței, calcularea volumului de gaze naturale consumat va fi efectuată aplicându-se sistemul paușal, consumatorul final fiind preîntâmpinat în scris despre aceasta.

Operatorul de sistem și consumatorul final sunt în drept să stabilească, de comun acord, altă modalitate de determinare a volumului de gaze naturale consumate, dar neînregistrată de echipamentul de măsurare, întocmind și semnând un acord în acest sens.

153. În cazul în care echipamentul de măsurare este defectat din motivele stipulate în pct. 97 din prezentul Regulament, consumatorul noncasnic restabilește evidența consumului de gaze naturale nu mai târziu de o lună de la data demontării pentru verificare metrologică a echipamentului de măsurare. Depășirea acestui termen conduce la aplicarea prevederilor prezentului Regulament. Restabilirea evidenței consumului de gaze naturale la consumatorii casnici se efectuează de către OSD pe parcursul a 10 zile calendaristice de la data demontării echipamentului de măsurare.

CAPITOLUL IV

DISPOZIȚII FINALE

154. La etapa de încheiere a contractelor pentru prestarea serviciului de transport

sau de distribuție a gazelor naturale, în conformitate cu art. 23 alin. (8) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 8 iulie 2011, pct. 54 al Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010, pct. 35 al Regulamentului Registrului de evidență a operatorilor de date cu caracter personal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 1 mai 2012, operatorul de sistem informează solicitanții despre faptul ca acestea conțin date cu caracter personal.

155. Solicitanții sunt în drept să informeze Agenția despre orice încălcare de către operatorii de sistem a prevederilor prezentului Regulament.

156. Cererile pentru eliberarea avizului de racordare depuse până la data intrării în vigoare a prezentului Regulament, pentru care nu au fost emise avize de racordare sau refuzul de a emite aviz de racordare, se examinează în conformitate cu prevederile prezentului Regulament.

157. În termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la data intrării în vigoare a prezentului Regulament, operatorii de sistem vor plasa pe paginile sale electronice modelul contractului de racordare la rețeaua de gaze naturale, precum și a contractului de prestare a serviciului de transport și a contractului de prestare a serviciului de distribuție a gazelor naturale, elaborate în conformitate cu prevederile prezentului Regulament.

158. Litigiile apărute în cadrul procesului de racordare la rețeaua de gaze naturale, de prestare a serviciilor de transport sau de distribuție a gazelor naturale, care nu pot fi soluționate pe cale amiabilă între părți sau prin intermediul Agenției, vor fi examinate și soluționate de instanța de judecată.

[anexa nr.1](#)

[anexa nr.2](#)

[anexa nr.3](#)

[anexa nr.4](#)

[anexa nr.5](#)

[anexa nr.5¹](#)

[anexa nr.5²](#)

[Anexa nr.5² introdusă prin HANRE8 din 13.01.23, MO31-34/03.02.2023 art.137; în vigoare 03.02.23]

[anexa nr.5³](#)

[Anexa nr.5³ introdusă prin HANRE8 din 13.01.23, MO31-34/03.02.2023 art.137; în vigoare 03.02.23]

[anexa nr.6](#)

[anexa nr.6¹](#)

[anexa nr.7](#)

[anexa nr.8](#)

[anexa nr.9](#)

[anexa nr.10](#)

[anexa nr.11](#)

[anexa nr.12](#)

[anexa nr.13](#)